

Mgr. SILVIA HRONCOVÁ

ředitelka Opery Národního divadla a Státní opery

Žádný člověk – světová premiéra na Nové scéně

Národní divadlo uvede 31. března na Nové scéně světovou premiéru opery **Žádný člověk**. Dílo, jež pojednává o tragickém osudu sochaře Otakara Švece a jeho posledního výtvaru – Stalinova pomníku na Letné, představíme pod taktovkou samotného skladatele Jiřího Kadeřábka. Režie se ujala Katharina Schmitt, která společně s dramaturgem Lukášem Jiříčkou připravila také libreto. Scénu a kostýmy vytvořila designérka Patricia Talacko.

„Život Otakara Švece je pozoruhodně tragický: jako každý sochař své doby se musel zúčastnit soutěže o pomník na počest Stalinových 70. narozenin. Nechtěl však vyhrát, a odevzdal proto přehnaně monumentální, v podstatě nerealizovatelný návrh, který byl ale nakonec vybrán právě pro svou velkolepost. Švec potom léta pracoval na velmi složité realizaci, což mu de facto zničilo život: přátelé se s ním přestali bavit, jeho žena spáchala sebevraždu a nakonec, krátce před odhalením sochy, si vzal život také on sám. Byl to umělec, kterého zničilo jeho vlastní dílo,“ přibližuje výchozí příběh spoluautor libreta a dramaturg Lukáš Jiříčka.

Diváci se mohou těšit na ojedinělý režijní koncept, neboť při představeních budou sedět na jevištní elevaci, nikoliv v hledišti. „Společně s výtvarnicí Patricií Talacko jsme chtěly maximálně vycházet z prostoru Nové Scény, který osobně, jako fanynka brutalismu, považuji za jeden z nejzajímavějších v Praze. Jeho tvar navíc odpovídá schodišti, které vedlo z Čechova mostu právě ke Stalinovu pomníku. Přišlo nám důležité s touto podobností scénograficky pracovat,“ říká režisérka Katharina Schmitt s tím, že „výjimečnost celého projektu podtrhuje především použití historických materiálů prolínajících se s epickou reflexí lidské touhy po díle, které člověka přesáhne.“

Hudební tkáň inscenace, vytvořená skladatelem Jiřím Kadeřábkem, nabídne spojení sólistů a komorního sboru s reprodukováným dětským sborem a orchestrem, aby tak vytvořila přesvědčivou analogii k nepřítomné přítomnosti Stalinovy sochy ze současné perspektivy. „Reprodukované sbory a orchestr mají evokovat stále přítomnou monumentalitu již dávno neexistujícího pomníku, stejně jako historický význam Národního divadla. Jedná se tedy o využití aspektu nepřítomné velikosti či jakési minulosti v přítomnosti. Sólisté a komorní soubor pak reprezentují naopak aktuálnost, teď a tady, vzrušení a pnutí jakékoliv živé produkce,“ vysvětluje Kadeřábek a dodává: „Zatímco část tohoto díla, využívající kombinaci živé a nahrané hudby, stylově inklinuje k tradiční opeře a je ve své formě rigidní, úsek s kompletně živou interpretací mnohem více čerpá ze současnosti, včetně aleatorních prvků a celkově otevřenější formy. To zase umožňuje velmi lákavou a zajímavou interakci jednotlivých složek představení - pěvci např. nemají svůj part přesně zafixován, ale reagují na hudebníky i sebe navzájem.“

V sólových partech vystoupí Eliška Gattringerová (soprán), Sylva Čmugrová (mezzosoprán), Jan Mikušek (kontratenor), Jakub Tolaš (baryton) a Josef Škarka (bas).

Nadcházející operní premiérou bude 20. a 21. dubna 2017 Krakatit Václava Kašlíka v nastudování uměleckého ředitele Opery Národního divadla a Státní opery Petra Kofroně a režisérky Alice Nellis.